

Suvestinė redakcija nuo 2017-01-01

Įstatymas paskelbtas: TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20643

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIŲ ŠALPOS IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. I-675 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. birželio 29 d. Nr. XII-2506
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675
nauja redakcija**

Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymą Nr. I-675 ir jį išdėstyti
taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠALPOS PENSIJŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti mėnesines pinigines išmokas, užtikrinančias minimalias pajamas asmenims, atitinkantiems šiame įstatyme nustatytas sąlygas neįgalumo, netekto darbingumo ir senatvės atvejais, taip pat mėnesines pinigines išmokas mirusiojo vaikams (įvaikiams).

2. Šis įstatymas nustato šalpos pensijų rūšis, šių pensijų finansavimo šaltinį, teisę į šalpos pensijas turinčius asmenis, šių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką. Šio įstatymo nustatyta tvarka taip pat skiriamos ir mokamos šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytos šalpos kompensacijos bei mokamos šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, paskirtos iki 2004 m. balandžio 1 d., ir socialinės pensijos, paskirtos iki 1995 m. sausio 1 d.

3. Šis įstatymas taikomas Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės susitarimą sudariusių valstybių piliečiams ir jų šeimų nariams, nuolat Lietuvos

Respublikoje gyvenantiems užsieniečiams, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravusiems gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje (neturintiems gyvenamosios vietos – įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą pagal savivaldybę, kurios teritorijoje gyvena), asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomas šis įstatymas.

4. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Nedarbingi ar iš dalies darbingi asmenys** – asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos neįgalųjų socialinės integracijos įstatymo nustatyta tvarka nustatytas 55 procentų ir mažesnis darbingumo lygis.

2. **Palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje slaugomas asmuo** – asmuo, kuriam ne ilgiau kaip 120 dienų per kalendorinius metus palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje teikiamos slaugos, palaikomojo gydymo, socialinės paslaugos bei patarnavimai, už kuriuos mokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų.

3. **Socialinės globos įstaigoje gyvenantis asmuo** – asmuo, kurio gyvenamoji vieta – socialinės globos įstaiga, išskyrus šeimynas, ir kuris gauna ilgalaikės socialinės globos paslaugas.

4. **Šalpos išmokos** – mėnesinės piniginės išmokos, skiriamos ir (ar) mokamos šio įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka.

5. **Švietimo įstaigoje gyvenantis asmuo** – asmuo, kurio gyvenamoji vieta – švietimo įstaiga ir kuris yra išlaikomas valstybės ir (ar) savivaldybės biudžeto lėšomis (gauna maistą, aprangą ir nakvynę).

3 straipsnis. Šalpos pensijų rūšys

Nustatomos šios šalpos pensijų rūšys:

- 1) šalpos neįgalumo pensijos;
- 2) šalpos senatvės pensijos;
- 3) šalpos našlaičių pensijos.

4 straipsnis. Šalpos išmokų mokėjimo šaltinis ir dydžio matas

1. Šalpos išmokos mokamos iš valstybės biudžeto lėšų.

2. Šalpos išmokoms administruoti skiriama iki 4 procentų šalpos išmokoms mokėti skirtų lėšų. Konkretų šalpos išmokoms administruoti skiriamų lėšų procento dydį iki biudžetinių metų pradžios nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras. Šalpos išmokoms administruoti panaudojama ne didesnė lėšų suma negu šalpos išmokoms administruoti nustatytas skiriamų lėšų procento dydis nuo panaudotų lėšų išmokoms mokėti.

3. Valstybės biudžeto lėšų šalpos išmokoms administruoti paskirstymo, pervedimo, naudojimo, atsiskaitymo ir kontrolės tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

4. Šalpos išmokų dydžio matas yra šalpos pensijų bazė. Jos dydis negali būti mažesnis negu 112 eurų. Šalpos pensijų bazę tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

II SKYRIUS

ŠALPOS NEĮGALUMO IR ŠALPOS SENATVĖS PENSIJOS

5 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją

Teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją turi:

- 1) asmenys, kuriems nustatytas sunkus, vidutinis ar lengvas neįgalumas;
- 2) asmenys, pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukanka 24 metai, taip pat asmenys, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių nedarbingais ar iš dalies darbingais pripažinti po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukanka 26 metai;
- 3) tėvai (įtėviai), globėjai ar rūpintojai, kurie yra pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo, ir kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Už vieno neįgalaus asmens slaugą šalpos pensija gali būti paskirta tik vienam asmeniui;
- 4) motinos, pagimdžiusios ir išauginusios iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų ir pripažintos nedarbingomis ar iš dalies darbingomis, netekusiomis 60 procentų ir daugiau darbingumo;
- 5) asmenys, pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti I ar II grupės invalidais), išskyrus asmenis, nurodytus šio straipsnio 2, 3 ir 4 punktuose.

6 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos senatvės pensiją

Teisę gauti šalpos senatvės pensiją turi:

1) tėvai (įtėviai), globėjai ar rūpintojai, kurie yra sukakę Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau – senatvės pensijos amžius) ir ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis. Už vieno neįgalaus asmens slaugą šalpos pensija gali būti paskirta tik vienam asmeniui;

2) motinos, pagimdžiusios ir išauginusios iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų ir sukakusios senatvės pensijos amžių;

3) senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, išskyrus asmenis, nurodytus šio straipsnio 1 ir 2 punktuose.

7 straipsnis. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisės gauti didesnių arba tokio paties dydžio valstybinių socialinio draudimo pensijų, valstybinių pensijų, kompensacijų už ypatingas darbo sąlygas, valstybinių signataro rentų, valstybinių signataro našlių ir našlaičių rentų, rentų buvusiems sportininkams, kompensacinių išmokų teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų, mokamų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar valstybės biudžeto lėšų, pagal Lietuvos Respublikos pensijų kaupimo įstatymą ir Lietuvos Respublikos papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymą gaunamų pensijų išmokų, užsienio valstybių pensijų ir kitų periodinių pensinio pobūdžio išmokų (toliau – pensijos ar pensijų išmokos), išskyrus:

1) šio įstatymo 5 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos neįgalumo pensijomis turi teisę gauti valstybines socialinio draudimo našlaičių ar našlių pensijas, ar valstybines našlaičių pensijas;

2) šio įstatymo 5 straipsnio 3, 4 ir 5 punktuose ir šio įstatymo 6 straipsnyje nurodytus asmenis, kurie kartu su šalpos pensijomis turi teisę gauti valstybines socialinio draudimo našlių pensijas;

3) šio įstatymo 15 straipsnio 2 dalyje ir šio straipsnio 2 dalyje nustatytus atvejus.

2. Asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnio 3 punkte, turintiems teisę į pensiją (išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją) ar pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) mažesnis už šalpos pensiją, mokamas šalpos pensijos ir pensijos ar pensijų išmokos (bendros jų sumos) skirtumas.

3. Šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte ir 6 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims šalpos pensijos skiriamos ir mokamos, jeigu jie nėra vienas iš asmenų, privalomai draudžiamų

valstybiniu socialiniu draudimu pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymą, nėra ūkininkai ar jų partneriai pagal Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymą.

8 straipsnis. Šalpos neįgalumo ir šalpos senatvės pensijų dydžiai

1. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims yra šių dydžių:

- 1) asmenims, kuriems nustatytas sunkus neįgalumas, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 2) asmenims, kuriems nustatytas vidutinis neįgalumas, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 3) asmenims, kuriems nustatytas lengvas neįgalumas, – šalpos pensijų bazės dydžio.

2. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims yra šių dydžių:

- 1) asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo, – 2,25 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 2) asmenims, netekusiems 95 procentų darbingumo, – 2,16 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 3) asmenims, netekusiems 90 procentų darbingumo, – 2,08 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 4) asmenims, netekusiems 85 procentų darbingumo, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio;
- 5) asmenims, netekusiems 80 procentų darbingumo, – 1,91 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 6) asmenims, netekusiems 75 procentų darbingumo, – 1,82 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 7) asmenims, netekusiems 70 procentų darbingumo, – 1,74 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 8) asmenims, netekusiems 65 procentų darbingumo, – 1,65 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 9) asmenims, netekusiems 60 procentų darbingumo, – 1,43 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 10) asmenims, netekusiems 55 procentų darbingumo, – 1,2 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 11) asmenims, netekusiems 50 procentų darbingumo, – 0,98 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 12) asmenims, netekusiems 45 procentų darbingumo, – 0,75 šalpos pensijų bazės dydžio.

3. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims yra šių dydžių:

- 1) asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 2) asmenims, netekusiems 95 procentų darbingumo, – 1,48 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 3) asmenims, netekusiems 90 procentų darbingumo, – 1,47 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 4) asmenims, netekusiems 85 procentų darbingumo, – 1,46 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 5) asmenims, netekusiems 80 procentų darbingumo, – 1,45 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 6) asmenims, netekusiems 75 procentų darbingumo, – 1,31 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 7) asmenims, netekusiems 70 procentų darbingumo, – 1,18 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 8) asmenims, netekusiems 65 procentų darbingumo, – 1,05 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 9) asmenims, netekusiems 60 procentų darbingumo, – šalpos pensijų bazės dydžio.

4. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims yra šių dydžių:

- 1) asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo, – šalpos pensijų bazės dydžio;
- 2) asmenims, netekusiems 95 procentų darbingumo, – 0,99 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 3) asmenims, netekusiems 90 procentų darbingumo, – 0,98 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 4) asmenims, netekusiems 85 procentų darbingumo, – 0,96 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 5) asmenims, netekusiems 80 procentų darbingumo, – 0,95 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 6) asmenims, netekusiems 75 procentų darbingumo, – 0,94 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 7) asmenims, netekusiems 70 procentų darbingumo, – 0,93 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 8) asmenims, netekusiems 65 procentų darbingumo, – 0,91 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 9) asmenims, netekusiems 60 procentų darbingumo, – 0,9 šalpos pensijų bazės dydžio.

5. Šalpos senatvės pensijos yra šių dydžių:

- 1) šio įstatymo 6 straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, – 1 šalpos pensijų bazės dydžio;
- 2) šio įstatymo 6 straipsnio 3 punkte nurodytiems asmenims, – 0,9 šalpos pensijų bazės dydžio.

III SKYRIUS

ŠALPOS NAŠLAIČIŲ PENSIJOS

9 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos našlaičių pensiją

1. Teisę gauti šalpos našlaičių pensiją turi mirusiojo arba įstatymų nustatyta tvarka paskelbto mirusiu asmens vaikai (įvaikiai), kurie yra:

- 1) nesukakę 18 metų;
- 2) sukakę 18 metų ir mokosi pagal teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotų švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programas ar formaliojo profesinio mokymo programas arba studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės formos studijų programas, – iki mokymosi ar studijų pagal šias programas baigimo (išskyrus bendrojo ugdymo programų mokinius, turinčius teisę gauti šalpos našlaičių pensiją iki tų metų, kuriais jie baigia mokytis pagal šias programas, rugpjūčio 31 d.), tačiau ne vyresni negu 24 metų;
- 3) sukakę 18 metų ir pripažinti nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukanka 24 metai, taip pat asmenys, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių nedarbingais ar iš dalies darbingais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) pripažinti po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne

vėliau kaip iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukanka 26 metai, ir, jeigu jie nuo pripažinimo neįgaliaisiais dienos nuolat yra nedarbingi ar iš dalies darbingi (invalidai).

2. Našlaičiams, netekusiems abiejų tėvų (įtėvių), šalpos našlaičių pensijos skiriamos už kiekvieną iš mirusių tėvų (įtėvių). Mirusiojo vaikams (įvaikiams), turintiems teisę gauti šalpos našlaičių pensiją, ši teisė išlieka ir juos įvaikinus.

10 straipsnis. Šalpos našlaičių pensijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos asmenims, neturintiems teisės gauti didesnių arba tokio paties dydžio pensijų ar pensijų išmokų, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytą atvejį.

2. Asmeniui, turinčiam teisę gauti šalpos našlaičių pensiją, ši pensija skiriama ir mokama nepaisant to, kad šis asmuo turi teisę gauti valstybinę socialinio draudimo našlaičių pensiją ar valstybinę našlaičių pensiją už mirusį kitą iš tėvų (įtėvių).

3. Šalpos našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos nepaisant to, kad asmuo gauna šiame įstatyme nustatytas šalpos išmokas, išskyrus socialinę pensiją, paskirtą už tą mirusį maitintoją, už kurį asmuo turi teisę gauti ir šalpos našlaičių pensiją.

4. Šalpos našlaičių pensijos skiriamos ir mokamos nepaisant to, kad mirusysis arba įstatymų nustatyta tvarka paskelbtas mirusiu asmuo, kurio vaikai (įvaikiai) turi teisę gauti šalpos našlaičio pensiją, iki mirties ar paskelbimo mirusiu neatitiko šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

11 straipsnis. Šalpos našlaičių pensijų dydis

Šalpos našlaičių pensija skiriama ir mokama 0,5 šalpos pensijų bazės dydžio kiekvienam vaikui. Kai ši pensija skiriama 4 ar daugiau mirusiojo vaikų (įvaikių), 1,5 šalpos pensijų bazės skiriama ir mokama visiems mirusiojo vaikams (įvaikiams) lygiomis dalimis.

IV SKYRIUS

ŠALPOS KOMPENSACIJOS

12 straipsnis. Asmenys, turintys teisę gauti šalpos kompensaciją

Teisę gauti šalpos kompensaciją turi:

1) tėvai (įtėviai), kurie iki 1995 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 8 metus slaugė namuose vaikus invalidus arba vaikus, pripažintus I ar II grupės invalidais nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų;

2) motinos, kurios iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdė penkis ar daugiau vaikų ir išaugino juos iki 8 metų.

13 straipsnis. Šalpos kompensacijų skyrimo ir mokėjimo sąlygos

1. Šalpos kompensacijos šio įstatymo 12 straipsnyje nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos, kai jie sukanka amžių, penkeriais metais mažesnę už senatvės pensijos amžių, arba pripažįstami nedarbingais ar iš dalies darbingais asmenimis, netekusiais 60 procentų ir daugiau darbingumo.

2. Šalpos kompensacijos mokamos tol, kol jų gavėjai įgyja teisę gauti šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas pensijas ar pensijų išmokas, išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją. Jeigu šalpos kompensacijos gavėjas neįgyja teisės gauti nė vienos iš nurodytų pensijų ar pensijų išmokų, išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių pensiją, šalpos kompensacija jam mokama tol, kol jis yra pripažintas nedarbingu ar iš dalies darbingu asmeniu, netekusiu 60 procentų ir daugiau darbingumo (sukakusiam senatvės pensijos amžių – iki gyvos galvos).

3. Už tą patį namuose slaugomą asmenį šalpos kompensacija skiriama ir mokama tik vienam iš tėvų (įtėvių). Jeigu asmuo namuose slaugė kelis asmenis, skiriama ir mokama tik viena šalpos kompensacija.

4. Asmenų, kurie tuo pačiu metu turi teisę gauti kelias šalpos kompensacijas, pasirinkimu skiriama ir mokama viena šalpos kompensacija.

14 straipsnis. Šalpos kompensacijos dydis

Šalpos kompensacija yra 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio.

V SKYRIUS

ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKA

15 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarka

1. Šalpos išmokas skiria ir moka savivaldybių administracijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamais Šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo nuostatais pagal asmenų, turinčių teisę gauti šias išmokas, gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje. Asmenims, gyvenantiems vienoje iš Europos Sąjungos valstybių narių, kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai, bei jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims, taikomi 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL

2004 m. specialusis leidimas, 5 skyrius, 5 tomas, p. 72) ir 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 987/2009, nustatantis Reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo įgyvendinimo tvarką (OL 2009 L 284, p. 1). Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo tvarką asmenims, kuriems taikomi Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentai, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

2. Asmenims, turintiems teisę gauti pensiją ar pensijų išmoką, kurių dydis (bendra jų suma) lygus šalpos neįgalumo arba senatvės pensijai, šalpos našlaičių pensijai ar šalpos kompensacijai arba yra už jas (bendrą šių šalpos išmokų sumą) mažesnis, šios šalpos išmokos neskiriamos ir nemokamos tol, kol asmuo gauna pensiją ar pensijų išmoką, išskyrus šio įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje nustatytą atvejį.

3. Asmenims, turintiems teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją ir šalpos senatvės pensiją arba šalpos neįgalumo ar senatvės pensiją ir šalpos kompensaciją, jų pasirinkimu mokama tik viena iš šių šalpos išmokų.

4. Šalpos neįgalumo pensijos šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims, šalpos senatvės pensijos šio įstatymo 6 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims ir šalpos kompensacijos šio įstatymo 12 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims skiriamos ir mokamos tik tuo atveju, jeigu jų vaikams nebuvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba).

5. Šalpos našlaičių pensija neskiriama, o paskirtosios mokėjimas nutraukiamas asmenims, teismo nuosprendžiu pripažintiems kaltais už tyčinį asmens, už kurį ši pensija skiriama ir mokama, gyvybės atėmimą.

6. Kreiptis dėl šalpos išmokos paskyrimo galima prieš 3 mėnesius iki teisės gauti šią išmoką atsiradimo dienos arba bet kuriuo metu po teisės gauti šią išmoką atsiradimo.

7. Savivaldybės administracija sprendimą dėl šalpos išmokos skyrimo privalo priimti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo skirti šalpos išmoką su visais reikiamais dokumentais arba papildomų dokumentų gavimo.

8. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos asmenims, kurie turi teisę gauti šias išmokas, išskyrus šiuos atvejus:

1) šalpos neįgalumo pensijos, paskirtos asmenims iki 18 metų, mokamos vienam iš neįgalaus vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

2) šalpos našlaičių pensijos, paskirtos mirusiojo vaikams (įvaikiams) iki 18 metų, gali būti mokamos vienam iš vaiko (įvaikio) tėvų (įtėvių), globėjui arba rūpintojui;

3) šalpos išmokos, paskirtos sukausiems 18 metų asmenims, kuriems įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka yra paskirti globėjai ar rūpintojai, mokamos jų globėjams ir

rūpintojams. Jeigu rūpintojas įstatymų nustatyta tvarka paskirtas šalpos išmokos gavėjo prašymu, šalpos išmoka rūpintojui mokama tik tuo atveju, jeigu šios išmokos gavėjas sutinka;

9. Asmenims, kuriems paskirtos šalpos išmokos, išduodami pažymėjimai, kurių formas ir išdavimo tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

10. Šalpos išmokos gavėjas ar vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas ar rūpintojas privalo pranešti savivaldybės administracijai apie aplinkybes, turinčias įtakos šalpos išmokos dydžiui ar mokėjimui, per 10 dienų nuo šių aplinkybių atsiradimo dienos. Savivaldybės administracija privalo pranešti šalpos išmokos gavėjui arba vienam iš jo tėvų (įtėvių), globėjui ar rūpintojui, kokios aplinkybės turi įtakos šių išmokų mokėjimui. Jeigu šalpos išmokos gavėjas arba vienas iš jo tėvų (įtėvių), globėjas ar rūpintojas apie tokias aplinkybes laiku nepraneša ir dėl to permokama šalpos išmoka, permokėta suma grąžinama arba iš gavėjo išieškoma savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu.

11. Išskaitant permoką šio straipsnio 10 dalyje numatytu atveju, iš gavėjui priklausančių šalpos išmokų per mėnesį išskaitoma ne daugiau kaip po 20 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos tol, kol bus visiškai padengta permokėta suma. Esant gavėjo rašytiniam prašymui ar sutikimui, gali būti išskaičiuojama daugiau kaip 20 procentų mokėtinos šalpos išmokos sumos. Jeigu šalpos išmokos mokėjimas gavėjui nutraukiamas, o visa permokėta išmokos suma negrąžinta arba neišskaičiuota, likęs įsiskolinimas išieškomas teismo tvarka, jeigu su išieškojimu susijusios administravimo išlaidos neviršija išieškotinos sumos.

16 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo terminai

1. Šalpos išmokos skiriamos ir mokamos nuo teisės gauti šalpos išmoką atsiradimo dienos, tačiau ne daugiau kaip už 12 mėnesių iki dokumentų šalpos išmokai skirti gavimo savivaldybės administracijoje dienos.

2. Šalpos išmoka skiriama laikotarpiui, kurį šalpos išmokos gavėjas turi teisę gauti šią išmoką. Savivaldybės administracija privalo prieš mėnesį pranešti šalpos išmokos gavėjui apie šalpos išmokos skyrimo termino pabaigą.

3. Teisė gauti šalpos neįgalumo pensiją ar šalpos našlaičių pensiją išlieka, kai nedarbingu ar iš dalies darbingu (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidu) pripažintas asmuo senatvės pensijos amžių sukanka šalpos neįgalumo pensijos ar šalpos našlaičių pensijos gavimo laikotarpiu.

4. Kai šalpos neįgalumo pensijos gavėjui nustatomas kitoks neįgalumo ar darbingumo lygis ir dėl to keičiasi jam priklausančios šalpos neįgalumo pensijos dydis, naujo dydžio šalpos pensija pradedama mokėti:

1) kai nustatomas sunkesnis neįgalumo lygis arba mažesnis darbingumo lygis, – nuo neįgalumo lygio ar darbingumo lygio pakeitimo dienos;

2) kai nustatomas lengvesnis neįgalumo lygis arba didesnis darbingumo lygis, – nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai buvo nustatytas lengvesnis neįgalumo lygis ar didesnis darbingumo lygis.

17 straipsnis. Šalpos išmokų mokėjimo nutraukimo ir pratęsimo tvarka

1. Šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai pasibaigė šalpos išmokos skyrimo terminas. Jeigu asmens teisė gauti šalpos išmoką išlieka, bet prašymą dėl šios išmokos mokėjimo pratęsimo asmuo pateikia pavėluotai, šalpos išmoka nepriskaičiuojant palūkanų išmokama už visą laiką, bet ne daugiau kaip už 3 metus nuo tos dienos, kai buvo pateikti prašymas ir dokumentai pratęsti šalpos išmokos mokėjimą.

2. Šalpos išmokos gavėjui persikėlus nuolat gyventi į kitą valstybę, paskirtos šalpos išmokos mokėjimas nutraukiamas nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai šalpos išmokos gavėjas persikėlė nuolat gyventi į kitą valstybę, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose nenustatyta kitaip.

18 straipsnis. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo ypatumai

1. Asmenims iki 18 metų, kurie teisę į šalpos neįgalumo pensiją ar šalpos našlaičių pensiją įgijo gyvendami ar slaugomi švietimo įstaigoje ar palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, o likusieji be tėvų globos vaikai ir vaikai, patiriantys socialinę riziką, – ir socialinės globos įstaigoje, šios pensijos neskiriamos ir nemokamos, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje numatytus atvejus.

2. Asmenims iki 18 metų, kuriems buvo paskirtos šalpos neįgalumo pensijos ar šalpos našlaičių pensijos ir kurie po to apgyvendinami ar pradedami slaugyti švietimo įstaigoje ar palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, o likusieji be tėvų globos vaikai ir vaikai, patiriantys socialinę riziką, – ir socialinės globos įstaigoje, šios pensijos nemokamos nuo kitos dienos po to, kai jie buvo apgyvendinti ar pradėti slaugyti šiose įstaigose.

3. Kai šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys laikinai ar visam laikui išvyksta iš socialinės globos, švietimo įstaigų ar palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės, šalpos neįgalumo pensijos ar šalpos našlaičių pensijos jų pačių ar vieno iš jų tėvų (įtėvių), globėjų ar rūpintojų prašymu skiriamos, o paskirtos pradedamos mokėti nuo kitos dienos po to, kai jie išvyko iš šių įstaigų. Jeigu šie asmenys vėl grįžta į nurodytas įstaigas, šalpos neįgalumo pensijos ar šalpos našlaičių pensijos nemokamos nuo kitos dienos po to, kai jie vėl buvo apgyvendinti ar pradėti slaugyti šiose įstaigose.

4. Šalpos išmokos neskiriamos, o paskirtosios nemokamos asmenims kardomojo kalinimo (suėmimo) metu, taip pat asmenims, nuteistiems laisvės atėmimo bausmėmis, ir

asmenims, kuriems Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonė, – atidavimas į specialią auklėjimo įstaigą. Šiems asmenims paskirtos šalpos išmokos nemokamos nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai jie buvo suimti, nuteisti, pradėti priverstinai gydyti ar auklėti. Kai pasibaigia kardomasis kalinimas (suėmimas), taip pat kai asmuo paleidžiamas iš įkalinimo vietos, priverstinio gydymo įstaigos ar specialios auklėjimo įstaigos, paskirta šalpos išmoka, gavus asmens prašymą, vėl pradeda mokėti nuo kitos dienos po to, kai jis buvo paleistas, jeigu asmuo turi teisę gauti šalpos išmoką.

5. Šalpos išmokos gavėjo mirties atveju jį laidojusiems fiziniams asmenims, juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ar jų padaliniams išmokama asmens negauta praėjusio mėnesio šalpos išmoka, šalpos išmoka už tą mėnesį, kurį šalpos gavėjas mirė, ir dar viena viso šalpos išmokos dydžio suma.

VI SKYRIUS

TEISIŲ IŠSAUGOJIMAS

19 straipsnis. Asmenų iki 18 metų įgytų teisių išsaugojimas

Asmenims iki 18 metų, kurie iki 2005 m. liepos 1 d. buvo pripažinti vaikais invalidais, nuo šios datos iki jiems nustatyto invalidumo termino pabaigos šalpos neįgalumo pensijos skiriamos ir mokamos tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip šio įstatymo 5 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims:

- 1) vaikams invalidams, kuriems nustatyta sunki (visiška) negalia, – kaip neįgaliems vaikams, kuriems nustatytas sunkus neįgalumas;
- 2) vaikams invalidams, kuriems nustatyta vidutinė negalia, – kaip neįgaliems vaikams, kuriems nustatytas vidutinis neįgalumas;
- 3) vaikams invalidams, kuriems nustatyta lengva negalia arba dėl kurių invalidumo lygio nustatymo nesikreipta, – kaip neįgaliems vaikams, kuriems nustatytas lengvas neįgalumas.

20 straipsnis. Sukakusių 18 metų asmenų įgytų teisių išsaugojimas

1. Teisė gauti šalpos neįgalumo pensiją (šios dalies 1–4 punktai) arba šalpos kompensaciją (šios dalies 5 ir 6 punktai) nuo 2005 m. liepos 1 d. iki nustatyto invalidumo termino pabaigos išsaugoma šiems asmenims:

- 1) invalidams, kuriems nustatyta invalidumo priežastis, – invalidumas nuo vaikystės;

2) invalidams, pripažintiems invalidais iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukako 24 metai, taip pat asmenims, kurie dėl ligos ar traumos, atsiradusios iki jiems sukako 24 metai, padarinių invalidais pripažinti po 24 metų sukakties dienos, tačiau ne vėliau kaip iki dienos (įskaitytinai), kurią jiems sukako 26 metai;

3) pripažintiems I ar II grupės invalidais tėvams (įtėviams), globėjams ar rūpintojams, kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose vaikus invalidus, I ar II grupės invalidus nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidus;

4) motinoms, pagimdžiusioms ir išauginusioms iki 8 metų penkis ar daugiau vaikų, pripažintoms I ar II grupės invalidėmis;

5) pripažintiems I ar II grupės invalidais tėvams (įtėviams), kurie iki 1995 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 10 metų slaugė namuose vaikus invalidus arba vaikus, pripažintus I ar II grupės invalidais nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų;

6) motinoms, iki 1995 m. sausio 1 d. pagimdžiusioms penkis ar daugiau vaikų ir išauginusioms juos iki 8 metų, pripažintoms I ar II grupės invalidėmis.

2. Invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, šalpos neįgalumo pensijos mokamos tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 2 punkte; invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 3 punkte, – kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte; invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 4 punkte, – kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 4 punkte. Invalidams, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 5 ir 6 punktuose, šalpos kompensacijos mokamos tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 12 straipsnyje.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems invalidams šalpos neįgalumo pensijos mokamos šių dydžių:

1) šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytiems asmenims, pripažintiems I grupės invalidais, – 2 šalpos pensijų bazių dydžio; pripažintiems II grupės invalidais – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio; pripažintiems III grupės invalidais – 0,75 šalpos pensijų bazės dydžio;

2) šio straipsnio 1 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims, pripažintiems I grupės invalidais, – 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio; pripažintiems II grupės invalidais – 1 šalpos pensijų bazės dydžio.

4. Jeigu asmenims, nurodytiems šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, šalpos neįgalumo pensijos mokėjimas buvo nutrauktas dėl atgauto darbingumo ir jiems vėl nustatant darbingumo lygį jie pripažįstami nedarbingais ar iš dalies darbingais, šalpos neįgalumo pensijos jiems skiriamos ir mokamos nepaisant jų amžiaus darbingumo lygio nustatymo metu tokio paties dydžio ir tokiomis pačiomis sąlygomis kaip asmenims, nurodytiems šio įstatymo 5 straipsnio 2 punkte.

21 straipsnis. Šalpos pensijų, paskirtų iki 2004 m. balandžio 1 d. už invalidų slaugą namuose, mokėjimas

1. Šalpos pensijų, paskirtų vienam iš tėvų (įtėvių), globėjui ar rūpintojui iki 2004 m. balandžio 1 d. galiojusia tvarka už vaikų invalidų arba I grupės invalidų nuo vaikystės, arba tapusių I grupės invalidais iki 18 metų slaugą namuose (toliau šiame straipsnyje – namuose slaugomi invalidai), mokėjimas tęsiamas tol, kol pasibaigia šių šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo terminas, nustatytas šio straipsnio 2 dalyje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų šalpos pensijų skyrimo ir mokėjimo vienam iš tėvų (įtėvių), globėjui ar rūpintojui terminas pasibaigia, kai:

1) namuose slaugomi invalidai įgyja teisę gauti slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją;

2) pasibaigia namuose slaugomiems invalidams nustatyto invalidumo terminas;

3) namuose slaugomiems vaikams invalidams iki 16 metų sukanka 16 metų;

4) namuose slaugomi invalidai toliau namuose neslaugomi, nes jie apgyvendinami ar slaugomi socialinės globos, švietimo įstaigose ar palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse. Tokiais atvejais šalpos pensijos šių invalidų buvimo šiose įstaigose laiku nemokamos, o jiems išvykus iš šių įstaigų, vėl pradedamos mokėti šio įstatymo 18 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka.

3. Šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose mokamos vienam iš tėvų (įtėvių), globėjui ar rūpintojui, yra 2004 m. kovo mėnesio dydžio ir nedidinamos.

22 straipsnis. Socialinių pensijų mokėjimas

1. Socialinės pensijos mokamos tol, kol pasibaigia šių pensijų skyrimo ir mokėjimo terminas arba kol socialinių pensijų gavėjai įgyja teisę gauti šalpos neįgalumo arba šalpos senatvės pensiją, šalpos našlaičių pensiją arba šalpos kompensaciją, kurių dydis (bendra jų suma) yra lygus socialinės pensijos dydžiui arba didesnis už jį.

2. Socialinės pensijos indeksuojamos pagal naujai Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto šalpos pensijų bazės dydžio ir iki tol galiojusio šalpos pensijų bazės dydžio santykį.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis. Slaugos namuose laikotarpių nustatymas

1. Nustatant asmens teisę gauti šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą arba šalpos senatvės pensiją pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 punktą, vaikų invalidų, I ar II grupės invalidų nuo vaikystės arba tapusių I ar II grupės invalidais iki 18 metų, taip pat visiškos negalios invalidų, pripažintų tokiais iki 2005 m. liepos 1 d., slaugos namuose laikas prilyginamas neįgaliųjų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, slaugos namuose laikui.

2. Skiriant šalpos neįgalumo pensiją pagal šio įstatymo 5 straipsnio 3 punktą, šalpos senatvės pensiją pagal šio įstatymo 6 straipsnio 1 punktą arba šalpos kompensaciją pagal šio įstatymo 12 straipsnio 1 punktą slaugomais namuose taip pat laikomi neįgalieji, gydomi stacionarinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus asmenis, kurie pagal šį įstatymą laikomi slaugomais palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse) ar gaunantys socialines paslaugas nestacionariose socialinės globos įstaigose.

24 straipsnis. Informacijos ir metodinės pagalbos teikimas

1. Lietuvos Respublikos fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai privalo teikti savivaldybių administracijoms informaciją, reikalingą šalpos išmokoms skirti ir mokėti. Ši informacija teikiama nemokamai savivaldybės administracijos prašymu arba pagal duomenų teikimo sutartis.

2. Savivaldybių administracijos įstatymų nustatyta tvarka užtikrina gautų duomenų konfidencialumą.

3. Savivaldybių administracijos socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka privalo teikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie paskirtas ir mokamas šalpos išmokas.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia savivaldybių administracijoms metodinę pagalbą šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo klausimais.

Lietuvos Respublikos
šalpos pensijų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL 2014 L 128, p. 8).“

2 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Įstatymo tikslas, paskirtis ir taikymas

1. Šio įstatymo tikslas – nustatyti valstybines šalpos išmokas asmenims, kuriems dėl jų neįgalumo, amžiaus ar dėl kitų šiame įstatyme nustatytų priežasčių teikiama valstybės šalpa.

2. Šis įstatymas nustato valstybinių šalpos išmokų (toliau – šalpos išmokos) rūšis, šių išmokų finansavimo šaltinį, teisę į šalpos išmokas turinčius asmenis, šių išmokų skyrimo ir mokėjimo sąlygas bei tvarką.

3. Šis įstatymas taikomas Europos Sąjungos valstybių narių ar Europos ekonominės erdvės susitarimą sudariusių valstybių piliečiams ir jų šeimų nariams, nuolat Lietuvos Respublikoje gyvenantiems užsieniečiams, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaravusiems gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje (neturintiems gyvenamosios vietos – įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą pagal savivaldybę, kurios teritorijoje gyvena), asmenims, kuriems, vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais, turi būti taikomas šis įstatymas.

4. Šio įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.“

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo papildymas priedu

Papildyti Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymą priedu:

„Lietuvos Respublikos
valstybinių šalpos išmokų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis (OL 2014 L 128, p. 8).“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, galiojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 2, 3 straipsnius ir šio straipsnio 8 dalį, įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

2. Šio įstatymo 2 ir 3 straipsniai galioja iki 2016 m. gruodžio 31 d.

3. Savivaldybės administracija be specialaus asmens prašymo priima sprendimą nuo 2017 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo (toliau – Šalpos pensijų įstatymas) 5 straipsnyje nurodytiems asmenims vietoj iki tol mokėtos šalpos pensijos mokėti Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio šalpos neįgalumo pensiją, išskyrus šiuos atvejus:

1) Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims, netekusiems 75–80 procentų darbingumo, iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama 2 šalpos pensijų bazių dydžio šalpos neįgalumo pensija;

2) Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims, netekusiems 60 procentų darbingumo, iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio šalpos neįgalumo pensija;

3) Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 3 ir 4 punktuose nurodytiems asmenims, netekusiems 75–95 procentų darbingumo, iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama 1,5 šalpos pensijų bazės dydžio šalpos neįgalumo pensija;

4) Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims, netekusiems 75–95 procentų darbingumo, iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama 1 šalpos pensijų bazės dydžio šalpos neįgalumo pensija.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems asmenims darbingumo lygį nustačius pakartotinai, toliau mokama Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio šalpos neįgalumo pensija.

5. Savivaldybės administracija be specialaus asmens prašymo priima sprendimą nuo 2017 m. sausio 1 d. Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnyje nurodytiems asmenims vietoj iki tol mokėtos šalpos pensijos mokėti šalpos senatvės pensiją, kuri yra lygi iki tol mokėtai šalpos pensijai.

6. Asmenims, kurie teisę gauti šalpos pensiją įgijo iki 2017 m. sausio 1 d., tačiau dėl jos skyrimo kreipėsi po 2017 m. sausio 1 d., Šalpos pensijų įstatymo 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka skiriama ir už laikotarpį iki 2017 m. sausio 1 d. mokama šalpos neįgalumo pensija, kuri lygi iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyto dydžio šalpos pensijai. Nuo 2017 m. sausio 1 d. šio straipsnio 3 dalyje nurodytiems asmenims iki jiems nustatyto darbingumo lygio termino pabaigos mokama šio straipsnio 3 dalyje nurodyto dydžio šalpos neįgalumo pensija. Šiems

asmenims darbingumo lygį nustačius pakartotinai, toliau mokama Šalpos pensijų įstatymo 8 straipsnyje nustatyto dydžio šalpos neįgalumo pensija.

7. 2017 m. sausio mėnesį socialinės pensijos indeksuojamos pagal šalpos pensijų bazės dydžio ir 2016 m. gruodžio mėnesį galiojusio valstybinės socialinio draudimo bazinės pensijos dydžio santykį ir tokio dydžio socialinės pensijos mokamos tol, kol Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtina naują šalpos pensijų bazės dydį.

8. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir socialinės apsaugos ir darbo ministras iki 2016 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-151](#), 2016-12-20, paskelbta TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29785

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-151](#), 2016-12-20, paskelbta TAR 2016-12-28, i. k. 2016-29785

Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymo Nr. I-675 pakeitimo įstatymo Nr. XII-2506 4 straipsnio pakeitimo įstatymas